

Norca se delajo

Že zadnjič smo predlog deželnega odborništva za šolstvo in kulturne dejavnosti, ki ne upošteva splošne zahteve slovenske narodne manjšine po ustanovitvi samostojnega slovenskega šolskega okraja, kratkoma označili za izzivanje. O tem smo se še bolj prepričali, potem ko smo imeli krajše razgovore z nekaterimi vodilnimi predstavniki socialistične in krščanskodemokratske stranke v naši deželi. Tako nam je deželni tajnik socialistične stranke Tringale izjavil, da za predlog o porazdelitvi ozemlja naše dežele na šolske okraje ni odgovoren le socialistični odbornik Volpe, tem več celotni deželni odbor, ki je njegovo vsebino na seji potrdil. Krščansko-demokratski deželni odbornik Coloni, ki v deželni vladi odgovarja tudi za manjšinska vprašanja, je k izvajanjem socialističnega tajnika pripomnil, da je deželna vlada le vzela na znanje predlog socialističnega odbornika, ne da bi poglobila njegovo vsebino. Pristavil je, da bodo zadevo ponovno proučili, potem ko bodo o predlogu izrazile svoje mnenje občinske in pokrajinske uprave. Za sedaj pa je po trditvah odbornika Colonija za predlog odgovoren le socialist Volpe. Zanimivo pa je, kako je na te izjave reagiral deželni tajnik PSI Tringale. V hipu je zne odkritosrčnosti je odločno pribil, da je predlog socialista Volpeja v resnici rezultat sporazuma med tržaškima pokrajinskima tajnikoma KD Rinaldija in KPI Rossettija. Če je to res, je treba priznati, da gre za prvi uspeh politike »zgodovinskega kompromisa« v naših krajih, seveda na škodo slovenske narodne manjšine.

Tržaški demokristjanski tajnik Rinaldi je kasneje to zanikal, priznal pa je, da je o vprašanju ustanovitve samostojnega slovenskega šolskega okraja imel krajši razgovor s tajnikom KPI v Trstu Rossettijem. Mnenje slednjega pa ni nobena tajnost, saj je že pred nekaj dnevi tržaška KPI uradno izjavila, kako dvomi, da bi ustanovitev slovenskega šolskega okraja mogla zagotoviti »kulturno in didaktično avtonomijo slovenske šole«. KPI je torej proti slovenskemu šolskemu okraju, češ da bi avtonomijo slovenske šole mogel zajamčiti le deželni šolski svet.

Če smo prav razumeli, je v razgovoru z nami tako modroval tudi demokristjanski deželni odbornik Coloni, iz česar bi izhajalo, da trditev tajnika PSI le ni »iz trte zvitja«.

Iz vsega, kar smo navedli, lahko sklepamo, da smatrajo vodilni ljudje velikih italijanskih vsedravnih strank naše šolnike, dijake in starše, ki so se takorekoč soglasno izrekli za ustanovitev slovenskega šolskega okraja, za neuke ljudi, ki niti ne ve-

D. L.

(dalje na 2. strani)

Odposlanstvo Slovenske skupnosti na Koroškem

Sodelovanje in solidarnost med manjšinama

V okviru obstoječih medsebojnih odnosov je delegacija deželnega tajništva Slovenske skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini preteklo soboto in nedeljo, 29. in 30. novembra, na vabilo Narodnega sveta koroških Slovencev obiskala koroške rojake. Uradni sprejem je bil na sedežu Narodnega sveta, kjer je goste s Tržaškega, Goriškega in iz videmske pokrajine pozdravil predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dvorni svetnik dr. Jožko Tischler ter jih seznanil s političnim stanjem slovenske manjšine na Koroškem s posebnim ozirom na nameravano ugotavljanje manjšine, o katerem so se sporazumele vse tri v dunajskem parlamentu zastopane stranke (socialisti, krščanski demokrati in novonacisti). V razgovorih je bilo posebno poudarjeno, da bi takšno preštevanje pomenilo končno likvidacijo koroških Slovencev. Delegacija Slovenske skupnosti je zato izrazila polno solidarnost koroškimi Slovencem ter pripravljenost, da jim nudi vso možno pomoč, da se prepereči omenjeno nezasišano preštevanje.

V nadaljnjem poteku razgovorov je v imenu delegacije Slovenske skupnosti, ki so jo sestavljali Dolhar, Paulin, Bratuž, Gradišnik, Ferletič, Terpin, Brešan, Prešeren, Tul in Mljač, deželni tajnik dr. Štoka prikazal položaj slovenske manjšine v Italiji po nedavno podpisanim sporazumu o meji med Italijo in Jugoslavijo, ki odpravlja Londonski sporazum in njemu priloženi posebni statut o zaščiti narodnih manjšin. Zato je Slovence v Italiji zelo vznemirila in presenetila predlagani osnutek deželne u-

prave o razdelitvi šolskih okrajev, ki ne upošteva specifičnih potreb in zahtev slovenskih šol, kar je proti duhu in črki tako posebnega statuta kot členu 8 nedavnega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev ter deželnega tajništva Slovenske skupnosti so se ob zaključku razgovora in izmenjavi pogledov na še nerešena vprašanja obeh manjšin dogovorili, da poglobijo medsebojne stike ter koordinirajo napore pri reševanju manjšinskih problemov. V ta namen so sklenili ustanoviti stalen operativni odbor, ki bi se po potrebi lahko večkrat na leto sestajal.

Člani obeh delegacij so tudi soglašali, da je pravica in dolžnost matične domovine, da nadaljuje z odločnim zavzemanjem za uveljavitev zaščite obeh manjšin.

Po razgovorih v Celovcu je sledila večerja v hotelu »Breznik« v Pliberku, kjer so se nadaljevali širši razgovori ob prisotnosti tudi krajevnih odbornikov Narodnega sveta. Potekali so v najboljšem ozračju in naravnem razumevanju. Ob zaključku je delegacija Slovenske skupnosti povabila predstavništvo Narodnega sveta, naj v prihodnjem letu vrne obisk v deželi Furlaniji-Julijski krajini.

Naslednji dan, v nedeljo, 30. novembra, je Slovenska skupnost bila gost Kluba slovenskih občinskih odbornikov, ki je zanjo priredil sprejem v istem hotelu »Breznik«. V izredno dognanem in statistično podprtem predavanju je vodja urada Kluba g. A.T.

(dalje na 2. strani)

Protestna manifestacija šolnikov in dijakov

V središču pozornosti slovenske javnosti v zamejstvu je še vedno predlog deželnega odborništva za šolstvo in kulturne dejavnosti o porazdelitvi ozemlja Furlanije-Julijske krajine na šolska okrožja, pri čemer pa ta predlog popolnoma ignorira zahtevo po samostojnem in enotnem slovenskem šolskem okraju. V tej zvezi je Sindikat slovenskih šolnikov iz Trsta in Gorice proglasil v ponedeljek, 1. decembra, splo-

šno stavko na vseh slovenskih šolah na Tržaškem in Goriškem. Na vseh naših šolah ni bilo pouka, lepo število šolnikov in dijakov pa se je zbralo pred poslopjem slovenskega učiteljskega v Trstu in nato v sprevodu šlo po mestnih ulicah do palače deželne vlade in deželnega sveta. Odposlanstvo šolnikov, dijakov in staršev, ki so ga sestavljali profesorji Kriščak, Bednarik in

(Dalje na 8. strani)

RADIO TRST A

:: NEDELJA, 7. decembra, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Balade za klavir Fr. Chopina. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder: »Na Mars za vsako ceno«. Napisal Nikolaj Slaninikov, prevedel Cvetko Zagorski, dramaturg Alekzij Pregarc. Prvi del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30-15.45 Glasba po željah. 14.40 Nedeljski vestnik. 15.45 Orkester in zbor Kaia Warnerja. 16.00 Šport in klasba. 17.00 »Pomembna osebnost«. Radijska igra, napisal Jože Javoršek. RO. Režija: Jože Peterlin. 18.05 Nedeljski koncert. 19.00 Folk iz vseh dežel. 19.30 zvoki in ritmi. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v sportu. 22.10 Sodobna glasba. 22.00 Glasbeni magazin.

:: PONEDELJEK, 8. decembra, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Godalni orkestri. 9.00 Sv. maša. 9.45 »Ave Maria« od Arcadelta do Stranvinskega. 10.15 Praznična matineja. 11.15 Mladinski oder: »Dobrotna Gospa«. Napisala Marija Susič. RO. Režija: Lojzka Lombar. 11.35 Opoldne z vami. 13.30-15.00 Glasba po željah. 14.30: Pregled slovenskega tiska v Italiji. 15.00 »Marijino oznanjenje«. Drama, napisal P. Claudel, prev. Vinko Beličič. RO. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Scenska in baječna glasba. 19.10 Bogomir Magajna: »Legenda o Marti, kapitanu in Barbanski Mariji«. 19.25 Jazz glasba. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski razgledi: Srečanja - Violinist Gorjan Košuta, pianist Erminij Ambrozet. W.A. Mozart: Sonata v b duru, KV 378 - Odmev verskih resnic in kontroverz v slovenski cerkveni pesmi - Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Glasba

:: TOREK, 9. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Pianist Artur Rubinstein, violinist Jascha Heifetz, vilončelist Gregor Platigorsky. 18.55 Jazz trio Giancarla Barigozzija. 19.10 Drevo ob Soči - srečanja z goriško pesnico Ljubko Šorli (5. oddaja). 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 Wagner: Mojstri pevci nürnberški, opera. 22.00 Sanjajte z nami.

:: SREDA, 10. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol) »Rišimo skupaj«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sopranistka Rosemarie Schmied, basist Günther Lackner in pianist Karlheinz Dopauer izvajajo samospeve Franza Schuberta. 19.10 Družinski obzornik. 19.30 Western-pop-folk. 20.00 Šport. 20.35 Simfonični koncert. 21.35 Films in musicals.

:: ČETRTEK, 11. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Skladatelj Viktor Parma. 19.10 Dopisovanje Francesco Leopoldo Savio - Matija Čop (Martin Jevnikar). 19.25 »Pisani balončki« (Krasulja Simoniti). 20.35 »Sinovi starega Rimljana«. Tragedija, napisal Ivan Mrak. RO. Režija: Jože Peterlin. 22.35 Glasba v razvedrilo.

:: PETEK, 12. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol) »Zdaj pa zapojmo!«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 (za II. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sopranistka Rita Lantieri in pianistka Livia D'Andrea Romanelli izvajata samospeve G. Paola Corala, Giulia Viozzij in Vita Levija. 19.10 Slovenska poveljna lirika: »Pesniški eksperimenti Vena Tauferja« (Lev Detela). 19.20 Jazza proti jazzu. 20.00 Šport. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert. 21.30 Nočoj plešimo.

:: SOBOTA, 13. decembra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušajmo spet. 13.30 15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Romantična simfonična glasba. 18.50 Glasbena zlepljenka. 19.10 »Veno Pilon« (Miiko Bambič). 19.20 Chick Corea z ansambлом »Return to forever«. 19.45 Pevska revija. 20.00 Šport.

Interpelacija dr. Štoker o šolskem okraju

V zvezi s predlogom deželnega odborništvaja za šolstvo, ki ne predvideva samostojnega slovenskega šolskega okraja, je svetovalec Slovenske skupnosti dr. Štoka vložil v deželnem svetu interpelacijo, v kateri ugotavlja, da deželni odbor ni upošteval zahtev slovenskega prebivalstva po samostojnem šolskem okraju, čeprav so se zanj

izrekli slovenski šolski organi, deželni sindikat slovenske šole, združenja šolnikov in dijakov ter staršev. Svetovalec Slovenske skupnosti opozarja, da je o tem vprašanju vložil 28. marca letos predlog vsedravnega zakona. Poudarja dalje, da predlog deželne vlade ne omenja slovenske narodne manjšine, niti obstoja slovenskih šol, čeprav je znano, da je Furlanija - Julijska krajina dežela s posebnim statutom prav zaradi prisotnosti slovenske manjšine. Predlog deželnega odbora je hkrati v kričečem nasprotju s črko in duhom pooblaščenih odlokov, ki določajo, da je treba pri ustanavljanju šolskih okrajev upoštevati socialne, gospodarske in kulturne značilnosti posameznih področij. Dr. Štoka nato opozarja, da so šolniki in dijaki proglasili v ponedeljek, 1. decembra, celodnevno stavko in uprizorili tudi poulično demonstracijo, s čimer so hoteli podpreti zahtevo po ustanovitvi samostojnega slovenskega šolskega okraja. Na koncu se svetovalec Slovenske skupnosti sklicuje tudi na zadnji sporazum med Italijo in Jugoslavijo, ki predvideva maksimalno možno zaščito manjšin, ter sprašuje, katere ukrepe namerava deželni odbor sprejeti, da se predlog o porazdelitvi ozemlja na šolske okraje tako popravi, da bo predvideval tudi ustanovitev samostojnega slovenskega šolskega okraja, kot odločno zahteva prizadetelo slovensko prebivalstvo.

Norca se delajo

(Nadaljevanje s 1. strani)

do, kateri so resnični interesi njihove šole. To pa hkrati kaže na nekakšne kolonialne razmere, ko si poleg tega »gospoda« še privoščijo, da iz svojih »podložnikov« brije norce.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Sodelovanje in solidarnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

Wedenig prikazal uspehe in perspektive samostojnih nastopov koroških Slovencev pri volitvah. Goste je pozdravil dipl. jur. Filip Warasch, predsednik Kluba, v imenu Enotne liste Pliberk pa mestni svetnik Štefan Trampuš.

V diskusiji, ki je sledila, je prišla posebno do izraza volja po nadaljevanju samostojnih nastopov na volitvah, ki so se izkazali kot najbolj učinkovito sredstvo za osveščanje in utrjevanje narodne in politične zavesti pripadnikov manjšine. Soglasno so člani obeh zastopstev ugotovili, da je vključevanje v vsedravnne stranke usodno za manjšine, ker se s tem odpovedo samostojnemu predstavnilstvu, vodstva državnih strank pa za njihove probleme nimajo posluha. Iz izkušenj neizpodbitno izhaja, da tiste Slovence, ki so se vključili v avstrijske vsedravnne stranke, je težko spet pridobiti, da bi volili samostojne manjšinske liste. Iz vsega povedanega tudi izhaja, da za pripadnike manjšine ni mesta v vsedravnih strankah.

Tudi srečanje s slovenskimi izvoljenimi odborniki na Koroškem je poteklo v izredno odkritem in prijateljskem ozračju. Delegacija Slovenske skupnosti je tudi njim predlagala ustanovitev kontaktnega odbora za vzdrževanje medsebojnih stikov ter jih v tem smislu povabila, naj se v bližnji prihodnosti obiščejo Slovence na Tržaškem in Goriškem. Obisk se je zaključil v Veljnji vasi v občini Bilčovs.

SKOZI DALJNOGLED

SOCIALISTI, KOMUNISTI IN SLOVENSKI ŠOLSKE OKRAJ

Pravijo, da je te dni dosti ljudi na Tržaškem, ki ne pridejo iz čudenja. Čudijo se in čudijo, namreč italijanski socialistični in komunistični stranki, ki sta bolj ali manj odkrito nastopili proti ustanovitvi slovenskega šolskega okraja v naši deželi, v zvezi z deželnim osnutkom o ustanovitvi takih okrajev. Ali pa morda samim sebi, da so se mogli toliko časa zibati v varljivem zaupanju, da sta ti dve italijanski stranki res internacionalistični in da imata zato razumovanje za potrebe slovenskega šolstva in za želje slovenskih ljudi. Toda ali bo čudenju naših ljudi sledilo tudi politično iztreznjenje? Dvomimo....

EVROPSKA SKUPNOST IN ZELJE

V Rimu se je končalo zasedanje Evropskega sveta EGS z udeležbo 8 ministrskih predsednikov in enega državnega predsednika. Skušali so se sporazumeti o udeležbi na

bližnji konferenci bogatih in revnih držav, ki se bo začela stredi decembra v Parizu, o ceni britanskega petroleja iz Severnega morja itd. Končalo se je s kompromisi, toda komentatorji ugotavljajo, da je Evropska gospodarska skupnost še kaj klavirna zadeva v primerjavi z zamislijo njenih ustanoviteljev Adenauerja, Schumanna in De Gasperiya. Vsaka država članica gleda le na lastne koristi in občutiti je pomanjkanje vsakršnega čuta za skupno politiko. Tako si devet držav Skupnosti npr. še vedno ni izdelalo skupnega programa za energetska politiko. Ne morejo se sporazumeti za skupno politiko nasproti arabskemu izsiljevanju s petrolejem itd. Neki italijanski dnevnik je zapisal, da je to »Evropska skupnost računovodij«, ki zapadejo pogosto celo v smešnost, npr. ko s smotrno resnostjo objavljajo v biltenu Skupnosti uradna poročila o stanju krize na tržišču zelja ali erdivije, ne vidijo pa političnih problemov, ki zadevajo vse od blizu.

Slovenski škofje in škofije

Takoj po podpisu italijansko-jugoslovanskega sporazuma o dokončni razmejitvi je ljubljansko »Delo« pisalo, da bo Vatikan določil tudi cerkveno-pravne meje med koprsko in tržaško škofijo ter imenoval rednega škofa za Slovensko Primorje. Članek v »Delu« je napisal njegov dopisnik iz Rima ob zadnjem obisku jugoslovanskega veleposlanika Kolmana pri Sveti stolici.

Ljubljanski tednik »Družina« pa piše, kako bi bilo pričakovati da bo v imenu nove škofije zastopan tudi Koper, težko pa baje Gorica, češ da je kot nadškofija že v Italiji. Najbolj upravičeno ime pa naj bi bilo po mnenju »Družine« škofija Slovensko Primorje, kakor naj bi bilo menda tudi prav, da bi se ljubljanska cerkvena pokrajina imenovala slovenska.

Imena seveda niso važna, a vendar morajo odražati določeno zgodovinsko izročilo, kot tudi sedanje bistvo ter sedanje stanje ter upoštevati prihodnost.

V tem pogledu je seveda popolnoma prav, da bi v imenu primorske škofije bil zastopan tudi Koper, saj gre za škofijo, ki je bila ustanovljena že tam po letu 500. Spremenjenim imenom bi škofija Koper svojo častljivo starost vsaj posredno izgubila. Koper je tudi danes še vedno škofija, četrta pravno pod enim škofom za Trst in Koper. Razmejitev med obema škofijama je znana; šlo bi torej le za določen popravek meje med škofijama Trst in Koper, to je za priključitev Milj in okolice v tržaško škofijo. To, kar zadeva vprašanje na italijanski strani meje.

Bolj zapleten je položaj na jugoslovanski strani. Škofija Koper obsega sedaj le

slovensko Istro. Imenovati novega škofa za Koper ni nikako posebno vprašanje, saj bodo odslej gotovo ločeno poimenovali posebnega škofa za Trst in posebnega za Koper. S tem je zadeva v političnem pogledu opravljena.

Drugače pa se postavlja vprašanje priključitve delov goriške nadškofije, tržaške in reške škofije, ki spadajo sedaj pod Slovenijo in pod apostolsko upravo Koper. Tu dejansko ne gre za politični meddržavni problem kot v primeru imenovanja ločenih škofov za Trst in Koper. Pač pa gre za vprašanje dušnega postirstva, kuturnih tradicij ter zemljepisnih razsežnosti.

Pristojna vatikanska kongregacija je pred letom objavila načela, ki jo vodijo pri preurejanju novih škofij. Gre najprej za določeno število prebivalstva (mislim, da

ne manj od dvesto tisoč naj bi imela vsaka nova škofija). Toda kadar gre za ohranitev zgodovinskih, kulturnih in drugih tradicij, ki predstavljajo vrednoto, potem pa naj se škofije, ki imajo tudi manjše število prebivalstva, kljub temu ohranijo.

Že dolgo je znano, da si prebivalstvo v jugoslovanskem delu goriške nadškofije želi, glede na goriško kulturno in zgodovinsko izročilo ter ozemlje, ki zemljepisno teži h Gorici, škofijo in škofa v Novi Gorici. Doslej so nekateri »trezni« duhovi tako željo primorskih ljudi zavračali, češ da gre pri primorski apostolski upravi za ozemlje, ki vse skupaj šteje komaj dvesto tisoč ljudi.

Prvi ugovor zoper takšno preprosto ponostavljanje je, da to obširno ozemlje danes šteje dvesto tisoč ljudi, v prihodnje pa bo prebivalstvo naraščalo. Škofije pa se ne ustanavljajo samo za danes. In drugi

(Dalje na 7. strani)

V PROSTORIH SKK

V soboto, 22. novembra, smo imeli v prostorih SKK predavanje profesorice Zore Tavčar-Rebula, ki nam je podala problem madih v zvezi z iteratura. Predavateljica nam je shematično prikazala različne vrste literarne umetnosti in nam praktično pokazala, da lahko vsak najde v knjigi samega sebe. Knjiga postane tako način spoznavanja, razglabljanja in raziskovanja, postane ne le papir, ki se pusti pisati, temveč čisto svojstvena izkušnja.

Reševanje gospodarske krize, ki je zajela zdaj že čisto vse predele Italije, je posebno za nas, narodno manjšino in za naš narodni obstoj in ekonomsko stanje zelo važno. S tem tako kočljivim problemom se je končno spoprijela tudi komaj nastajajoča zveza slovenskih delavcev, katere program za bodoče delovanje nam je v soboto, 29. novembra, orisal sindikalist Boris Gombač. Točno in stvarno nam je razložil vse probleme slovenskih delavcev, njihovo asimilacijo italijanskemu okolju in njihove probleme na delavskem področju. Predavanje je bilo izredno zanimivo in poučno posebno za tiste izmed nas, ki se morajo že iz mladih nog spoprijeti z delavskimi vprašanji.

Iskreno se zahvaljujemo obema predavateljema, ki sta nam omogočila širši pogled tako na literaturo kot na vprašanje slovenskega delavstva.

Prihodnjo soboto, 6. decembra, ob 19.30,

pa vabimo vse člane in redne obiskovalce, naj se aktivno pridružijo miklavževanju. S smešnimi in zabavnimi darili naj preskrbijo, da bo spored pestrejši in prijetnejši. Programu bo sledil ples.

Za odbor SKK - M. L.

—o—

NAGRAJENI LJUDSKI ODRI V DSI

Zadnji sestanek, 1. decembra, je bil posvečen novi knjigi dr. Egidija Vršaja in sicer *Gospodarsko sodelovanje Alpe Adrija*.

Knjiga je pisana v italijanščini in je namenjena operaterjem na tem področju, vendar je bila zanimiva tudi ljudem, ki se ne pečajo s tem predmetom. Posebno zanimiv pa je bil razgovor. Najprej je pisatelj v zgoščeni obliki podal vsebino knjige, nato pa so se o knjigi vrstila vprašanja, ki so bila zelo zanimiva. Večer se je zaključil pozno ponoči.

Prihodnji večer bo v ponedeljek, 15. decembra. Ta dan bodo nagrajeni amaterski odri, ki so sodelovali na tekmovanju, ki sta jih razpisali obe prosvetni centrali v Trstu in v Gorici. Začetek bo ob 20,15.

SLOVENSKI DELOVNI LJUDJE V ITALIJI

Proti nesprejemljivemu predlogu socialističnega deželnega odbornika za šolstvo Volpeja o ustanovitvi šolskih okrajev v Furlaniji - Julijski krajini, ki popolnoma prezre potrebe slovenske šole v Italiji in daje hud udarec upanju in željam po drugačnem reševanju naših problemov, izražajo Slovenski delovni ljudje v Italiji svojo solidarnost slovenskemu šolskemu osebju in študentom in se obvezujejo, da bodo kot člani enotne sindikalne Federacije CGIL-CISL-UIL storili vse potrebno za splošno mobilizacijo delavskega sindikalnega gibanja v podporo slovenskega šolstva v Italiji.

—o—

Dne 8. decembra bo ob 17. uri priredila mladina v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu akademijo z instrumentalno in vokalno glasbo. Med odmori se organizira tombola.

Vljudno vabljeni!

SPREJEM OB DNEVU SFRJ

Na predvečer dneva SFRJ, to je v petek, 28. novembra, sta jugoslovanski generalni konzul v Trstu Ivan Renko in soproga priredila v hotelu »Jolly« svečan sprejem, ki so se ga udeležili številni predstavniki oblasti iz Trsta in dežele. Med drugimi so bili prisotni vladni komisar dr. Di Lorenzo, tržaški župan Spaccini in predsednik tržaške pokrajine Zanetti. Na sprejemu smo opazili deželna odbornika Colonija in Stopperja ter deželne tajnike političnih strank ustavnega loka. Tudi na tem sprejemu so bile častno zastopane slovenske politične, kulturne in gospodarske organizacije iz Furlanije - Julijske krajine.

Osemdesetletnica senatorja Lauscheta

Ameriški Slovenci so v nedeljo, 16. novembra, počastili v Washingtonu osemdesetletnico bivšega senatorja F.J. Lauscheta. Zbralo se je lepo število Slovencev iz Washingtona, pa tudi od drugod, brzojavka in pismena voščila pa mu je poslalo še mnogo drugih, pa tudi veliko njegovih nekdanjih senatorskih kolegov in drugih ameriških politikov, med njimi so bili predsednik G. Ford, polsanca E. Kennedy, Mc Govern in drugi, župani, guvernerji itd.

Slovesnost je potekala tudi ob spremeljavi slovenskih pesmi, končala pa se je skupno večerjo, med katero je spregovoril

tudi jubilent in še enkrat potrdil, »da se ima za svoje uspehe v življenju zahvaliti predvsem solidnemu, narodnostno zdravemu okolju, iz katerega je izšel, svoji materi in vsem, ki so nanj vplivali v zgodnji mladosti v Clevelandu, pa tudi svoji ženi, ki mu je vedno stala ob strani. V Clevelandu je, kot znano, središče ameriških Slovencev.

Senator Lausche je bil dolga leta ugledna in vplivna osebnost ameriškega senata in se je vedno odločno zavzemal za vse, kar je bilo po njegovem prepričanju v korist slovenskega naroda.

Za konkretno reševanje ekoloških problemov na področju Doline in Brega sploh

Glede na relativno majhno ozemeljsko razsežnost dolinske občine, jo lahko prištevamo med najbolj industrializirane v Italiji, saj se na njenem ozemlju razprostira pretežni del tržaške industrijske cone. To dejstvo in pa konkretna ugotovitev, da posamezni industrijski objekti niso nameščeni po kakih racionalnih prostorskih kriterijih in zgrajeni po sodobnih tehnoloških pridobitvah glede preprečevanja onesnaževanja okolja ter zdravstveno neoporečnih delovnih pogojev zaposlenih, nam zgovorno dokazujeta, kakšni morajo biti zunanji življenjski pogoji v najbližjih naseljih živečega prebivalstva ter delovni pogoji znotraj posameznih objektov. To bi najbolje znali povedati delavci sami. Omenimo naj mimogrede, da zaradi takšnih neustreznih pogojev pride večkrat tudi do nezgod zaposlenih ter do resnega kvarjenja zdravja delavcev ter zadevnih izostankov na delu.

Kot odraz splošne zaskrbljenosti nad takšnim stanjem in razvojem je bilo lani ustanovljeno Društvo za varstvo okolja s posebnim ozirom na področje Brega. Med drugimi cilji si je zastavilo nalogo kritično spremljati vsakovrstne nasilne posege v tukajšnje okolje ter seznanjati javnost in pristojne upravne in oblastne ustanove o negativnih posledicah omenjenih pojavov.

Največje ekološke probleme povzročajo predvsem ti-le objekti: čistilnica Aquila-Total, tovarna Velikih motorjev, prekuhovalnica živalskih kosti ITLOC ter naftovodne naprave od rezervoarjev pa do močnih vibracij črpalk.

Danes se bomo поблиže dotaknili problema naftnih hranilnikov in njihove potencialne nevarnosti za bližnje hiše in vasi kot za celotno naravno okolje. Nedavni požar je pokazal, kaj vse se lahko zgodi, če se pravočasno ne pomisli in ustrezno ukrepa. Vročina, ki so jo tedaj sprožili goreči rezervoarji, je povzročila škodo na rastlinstvu daleč naokrog in bi v drugačnih vremenskih okoliščinah lahko imela vse hujše, če ne celo katastrofalne posledice na stavbe in same ljudi. Zato moramo biti odslej zelo previdni in dalekovidni, da se ne bi kaj podonega zgodilo v bodočnosti. To pa zaradi tega, ker bo prej ali slej hotela namestiti nove naftne hranilnike. To bi pa bilo skrajno tvegano in odgovorno dejanje. S tem v zvezi naj povemo še to, da nobena zavarovalnica noče zavarovati stavb in posestev za primer požara naftnih hranilnikov.

V prepričanju, da tolmačimo splošno zaskrbljenost prebivalstva predvsem Doline in Domja, smatramo za svojo dolžnost, da na to nevarnost ponovno opozorimo javnost in pristojne oblasti, katerim priporočamo, naj v okviru svojih pristojnosti naredijo vse, da se prepreči postavitve novih naftnih hranilnikov pred samo naselje, napeljava novih bencinovodov čez **naše področje in vsakršno javno ali prikrito namero, da bi obstoječe hranilnike za surovo nafto uporabljali za skladiščenje raznih naftnih derivatov zlasti čistega bencina.**

NAŠE SOŽALJE

Ob smrti našega zvestega naročnika Lamberta Pertota iz Nabrežine izrekamo globoko občuteno sožalje sinu Mariu in hčeri Vidi, njunima družinama in vsem sorodnikom.

Uredništvo in uprava Novega lista

Stvarno obstajajo razne alternative, kako uporabiti ta vmesni pas med rezervoarji in hišami, da ne bi mogla SIOT na njem zgraditi novih hranilnikov. Lahko bi ga uredili v zeleni zaščitni pas in posadili z drevesi, uredili rekreacijsko področje v obliki parka in podobno ali pa uporabili za specifične kmetijske namene.

Vsakršna drugačna rešitev, ki bi dovoljevala postavljanje kakih drugih industrijskih ali obrtniških objektov, bi ne ustrezala pričakovanjem prizadetega prebivalstva ter splošnim koristim le-tega. Nasprotno, zaradi posebne lege omenjenega pasu ter konfiguracije področja (visoko področje Griže nad Dolino), bi namestitev takšnih objektov prinesla Dolini in drugim sosednjim prebivalcem nove škodljive nevarnosti zaradi ropota, vibracij in podobnega, kot se dogaja s tovarno Grandi Motori. Zaradi vseh omenjenih razlogov varnosti, zdravja in drugih ne moremo zavzeti drugačnega stališča in zato smo proti vsakršni obliki industrializacije tega pasu, kajti »čiste« industrije ni nobene.

O tem problemu je Društvo za varstvo okolja razpravljalo na širšem sestanku svojih članov in katerega se je udeležil tudi občinski odbornik za zdravstvo. Govor je bil tudi o bodočem programu delovanja društva, ki želi nadaljevati z lani začetim delom na ekološkem področju v povezanosti in sodelovanju z vsemi krajevnimi prosvetnimi društvi in drugimi dejavniki, zlasti dolinsko občino, s šolami ter s sorodnimi ustanovami tako tu pri nas (posebno z ono v Miljah, kjer imajo podobne probleme) kot v sosednji Sloveniji, kjer so na tem področju naredili že pomembne korake naprej.

Društvo za varstvo okolja v Dolini

SLOVENSKA SKUPNOST ZAHTEVA IZREDNO SEJO OBČINSKIH SVETOV

Svetovalci Slovenske skupnosti v občinah Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina so poslali županom pismo, v katerem zahtevajo, da se v najkrajšem času skliče izredna seja občinskega sveta, ki naj v skladu z zakonom razpravlja in se izreče o omenjeni predlagani rešitvi, ki povsem zanika samostojnost slovenskih šol v Italiji, ki je v kričečem nasprotju s komaj podpisanim sporazumom med sosednjima državama in z duhom ter črko delegiranih odlokov, ki urejujejo šolsko problematiko v duhu neposredne soudeležbe vseh družbenih komponent.

—o—

V nedeljo, 7. t.m., bo v Marijinem domu v Trstu, ulica Risorta 3, proslava 75-letnice delovanja slovenske Marijine družbe »Marije milostljive«. Kot smo izvedeli, je v tisku tudi knjiga, ki prikazuje zgodovino slovenskih Marijinih družb v Trstu. Na proslavo so vabljeni vsi. Začetek ob 17. uri.

V nedeljo, 7. t.m., ob deveti uri zjutraj se bo začel v Prosvetnem domu na Opčinah drugi redni občni zbor Tržaškega partizanskega pevskega zbora.

Č E S T I T A M O !

Skladatelj Ubald Vrabec bo obhajal 11. t.m. sedemdesetletnico. Za ta jubilej mu voščita še veliko zdravja in še mnogo ustvarjalnih let in življenjske vedrine uredništvo in uprava Novega lista

Gospod Andrej Lavrenčič iz Lonjerja, upokojeni mizar ladjedelnice Sv. Marka, je obhajal te dni svojo sedemdesetletnico. Zavednemu Slovcu, ki je med zadnjo vojno in tudi drugič dokazal svojo zavednost z dejanji, in našemu zvestemu naročniku voščita še obilo zdravih in veselih let ter zadovoljstva uredništvo in uprava Novega lista

Lambertu Pertotu v spomin

V vrstah Slovenske skupnosti in med slovenskim prebivalstvom Nabrežine in nje občine je prejšnji teden bridko odjeknila vest, da nas je za vedno zapustil g. Lambert Pertot. Vedeli smo sicer, da je že sin prejšnjega stoletja in da je že dopolnil 88. leto starosti, a nas je kljub temu njegova iznenadna smrt presenetila in globoko razžalostila. Še v nedeljo, 23. novembra, smo na občnem zboru Slovenske skupnosti v Nabrežini poslušali njegov nastop, njegova z mladeniškim ognjem in mladeniškim elanom prežeta izvajanja. Svoj nastop je pokojnik tokrat pismeno pripravil, kot da bi vedel, da je to v resnici njegova politična oporoka.

Pokojni Lambert Pertot je v svoji mladosti v prvi osebi sodoživljal takratna prizadevanja našega ljudstva za njegovo popolno narodno afirmacijo. Aktiven je bil zlasti v takratni nabrežinski prosveti, o kateri je tolikokrat rad pripovedoval in v posebni zvezek tudi zapisal marsikatero za zgodovinarja dragoceno beležko. Kot bivši vajenec in delavec v kamnolomih je seveda tudi dobro poznal socialno plat naših specifičnih vprašanj in bil zanjo zelo občutljiv.

Konec vojne leta 1918 je tudi Lamberta

Pertota, kot vse ljudi njegove generacije, hudo prizadel, saj so krivične meje razblijale njegove sanje o osamosvojitvi celotnega slovenskega naroda. Začela so se leta navideznega molka, a vendar tihega vztrajanja in optimističnega pričakovanja. Tedaj je bil važen predvsem obstoj, važna je bila zvestoba, nujna je bila ohranitev narodne zavesti, saj je bilo vse to prvi pogoj za nadaljnjo akcijo, za zadnji obračun s črnim zatiralcem in zavojevalcem.

Po zadnji vojni srečamo Lamberta Pertota v slovenskih političnih in prosvetnih organizacijah v Nabrežini v prvih vrstah. Kandidiral je na prvih demokratičnih občinskih volitvah in bil tudi izvoljen v prvi občinski svet leta 1949 na takratni slovenski narodni listi. Potem je bil dolga leta predsednik Občinske podporne ustanove. Mlajši smo vedno občudovali in cenili njegovo natančnost, njegovo razgledanost, njegovo marljivost ter zlasti njegovo veselje in navdušenje za politično in prosvetno delo. Njegov dom je bil vedno na stečaj odprt vsakomur. Rad je imel družbo, veselil se je naših uspehov ter nam vlival poguma za nadaljnje delo. Zato ga bomo v svoji sredi hudo pogrešali, a nanj ohranili najlepši spomin.

D. L.

Pevma

Pokopali smo moža-poštenjaka

Članek je bil namenjen za prejšnjo številko, a smo ga prepozno prejeli.

Uredništvo

Dne 18. novembra smo pokopali 68-letnega družinskega očeta Franca Valentinčiča. Po poklicu je bil mizar. Več let je delal za zadrugo »Cecilija«, ki je izdelovala po prvi svetovni vojni orgle za naše cerkve. Ko je tam delo prenehalo, je odprl v mestu svojo delavnico. Ker je bil v svoji stroki izvežban, pošten in priden, mu dela ni manjkalo.

Ko so mu noge začele pešati, je moral svoje delo pustiti. Življenje je postajalo težko. Pomagal si je s čebelarstvom, čebele je pošiljal na pašo v Trnovski gozd, v Benečijo in Furlanijo. A bolezen na nogah je napredovala. Da mu rešijo življenje, so mu morali odrezati eno nogo in čez par let

Kratke z Goriškega

Tudi na Goriškem je med slovensko javnostjo povzročil nezadovoljstvo predlog deželne uprave o teritorialni razdelitvi na šolske okraje. Predlog, kot znano, ne upošteva zahtev slovenske manjšine po ustanovitvi samostojnih slovenskih šolskih okrajev. Po tem predlogu naj bi bile slovenske šole na Goriškem razdeljene med dva šolska okraja, Trzič in Gorico, pri čemer bi Trzič obsegal slovensko občino Doberdob, ostale slovenske občine na Goriškem pa naj bi prišle pod goriški šolski okraj.

V Štandrežu bodo v bližnji bodočnosti namestili dvojezične cestne table, ki bodo zamenjale dosedanje samo italijanske napise.

V četrtek, 27. novembra, je o pomenu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo s posebnim ozirom na Slovence v Italiji v klubu »Simon Gregorčič« v Gorici predaval predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Boris Race.

Plodno obmejno sodelovanje

Nedavno podpisani sporazumi o ureditvi mejnih vprašanj in obmejnega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo že prinašajo prve ugodne posledice. Tako se je v ponedeljek, 24. t.m., sestala na županstvu v Gorici mešana italijansko - jugoslovanska komisija za izgradnjo mejnega prehoda Štandrež - Vrtojba. Italijansko delegacijo je vodil deželni skrbnik za javna dela ing. Giovanni Martuscelli, slovensko pa ing. Lojze Blenkuš, predsednik slovenske cestne skupnosti. Namen sestanka je bil uskladiti na obeh straneh načrte v zvezi z izgradnjo mejnega prehoda, zlasti pa določiti dokončen predlog kraja stičišča obeh cest, italijanske in jugoslovanske, na samem mejnem prehodu. Italijanska stran je seznanila jugoslovansko stran s tem, da je gradnja ceste Villesse - Gorizia, ki bo novi prehod povezala z italijanskim cestnim omrežjem, končana do Fare, jugoslovanska stran pa je pojasnila, da sicer v doglednem

še drugo. To je bilo zanj zelo hudo. S svojo dobro voljo in veliko življenjsko vedrino pa se je ohranil do konca miren. Še zadnje dni se je vozil okrog s svojim »vozilom«, dobre volje in nasmejan.

Valentinčič je bil tudi skoraj 50 let organist v pevski cerkvi. Prvi pouk v glasbi je dobil pri g. Komelu, čigar stoletnice se spominjamo te dni. Nekoč so vprašali g. Komela, kako je z njegovimi učenci; rekel je: »Od začetka so navdušeni in pridni, a ko znajo zaigrati enkrat pesem štiriglasno, se vnema ohladi.« Naš organist pa si je prvotno ljubezen za petje ohranil in se pridno učil, vadil, izpopolnjeval. Najprej kar je bilo treba za cerkev, potem pa za drugo. S časom je dosegel dosti. V prostotih tiskarne na Placuti je priredil razne koncerte, tudi s predvajanjem klasikov.

Pri vajah je bil natančen. Posebno se je trudil za pravilno in razumljivo izgovarjavo. Pred leti je bil pevski zbor med najboljšimi na Goriškem. Ženitve, selitve pa boleznijo so to spremenile.

Valentinčič je bil mož vere in narodno zaveden, ter je imel socialni čut. Veliko je bral. Zlasti zadnji čas. Ker je sam ljubil

in iskal kulturo, je poskrbel za isto tudi pri otrokih.

Tak je bil naš organist in takšnega so cenili Pevmci, Oslavci in mnogi drugi. To je pokazal zelo lep pogreb, poln petja in molitve. Ženi in otrokom naše toplo sozljaje — pokojniku pa božje plačilo!

—o—

DRAŽJI SV. ANDREJ

Že nekaj let je opaziti, da v času sejma sv. Andreja v Gorici skoraj ne prihaja do kakšnih novih pobud in da se v glavnem omejuje na zabaviščne pobude, prihajajo pa tudi kramarji ki razpostavljajo svoje blago, zlasti slaščice, in ga ponujajo mimo-idočim. Lastniki vrtiljakov, avtomobilov za zaletavanje in podobnih naprav so tudi letos zasedli Travnik in bližnje ulice, prava paša zlasti za otroke pa so številne stojnice, kjer med drugim prodajajo že tradicionalni »mandolat«.

Andrejev sejem v Gorici je po naključju istočasen z jugoslovanskim državnim praznikom, kar vsako leto vzpodbudi velik obisk gostov z druge strani meje. Letos jih je mnogo prišlo tudi v ponedeljek, ko so v sosednji državi še imeli dela prost dan.

Starodavni goriški sejem je sicer izgubil nekdanji gospodarski pomen, prinaša pa mnogo zabave zlasti otrokom

Dva glasbena dogodka v Gorici

V letošnji jeseni je v Gorici opaziti razgibano glasbeno dejavnost. Tako je v četrtek 20. novembra, SKPD »Mirko Filej« v kapucinski cerkvi priredilo koncert orgelskega mojstra prof. Huberta Berganta. Na sporedu so bila dela baročnih skladateljev različnih šol, zastopani pa so bili naslednji: A. Raison, Guami, Pasquini, Gabrieli, A. Scarlatti, Merula, Casini, Daquin, Boyce in Stanley. Koncert se je odlikoval po intimnosti, k čemur je še pripomogla ubrana arhitektura cerkve, ki je po svojih dimenzijah srednje velika in je sezadana v neoromanskem slogu.

Bergantova orgelska igra je bila teh-

nično brezhibna, še posebej pa je potrebno podčrtati pretehtano izbiro registrov, ki so se dobro prilegali, kolikor so pač dopuščale orgle, značajo posameznih skladb. Bergant vedno znova dokazuje, da ima v tem pogledu izreden občutek za mero in enostavnost in da nikoli ne zahaja v »hrup« pretiravanja, ki bi morda ugajal povprečnemu okusu, a bi bil glasbeno neupravičen. Obžalujemo lahko, da se koncerta ni udeležilo več poslušalcev, škoda je tudi, da Gorica ne premore sodobnih koncertnih orgel, na katerih bi virtuozna igra prof. Berganta prišla še bolj do izraza.

V sredo, 26. novembra, pa so se v cerkvi sv. Ignacija zbrali nekateri goriški pevski zbori in tako počastili praznik sv. Cecilije, zavetnice glasbe. Sodelovali so »Coro Isontino di voci bianche«, ki jih vodi P. Chinnellato, »Madrigalisti di Gorizia« pod vodstvom O. Dipiazza, zbor »Ufiej« (vodi ga L. Rapaccioni) in »Mirko Filej« (dirigent Zdravko Kranjšček). Posebna zanimivost tega pevskega večera je bil skupen nastop italijanskega in slovenskega pevskega zbora, »S. Ignazio« in »Lojze Bratuž«, ki ju je vodil Stanko Jericijo. Vsi našteti pevski zbori so izvajali religiozne skladbe raznih obdobj, med temi je »Mirko Filej« pel skladbe W.A. Mozarta, S. Mokranjca in P. Jereba, »S. Ignazio« in »Lojze Bratuž« pa Galusa, Schutza in Croceja.

—o—

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1975-76

Četrty abonmajski koncert

V petek, 12. decembra ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE
FILHARMONIJE

Dirigent: ANTON KOLAR

Solistka: DUBRAVKA TOMŠIČ, klavir

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ob 30-letnici obnovljene slovenske odrske predstave v Trstu

Pred tridesetimi leti je bilo naše mesto negotovo, nesigurno, utrujeno in izčrpano. Negotovo, ker še ni bilo povsem jasno, ali bo pripadlo Jugoslaviji ali Italiji. Nesigurno, ker nisi bil varen na tržaških ulicah in se je že takrat dogajalo v Trstu to, kar se dogaja mnogokje danes: pripeljal je avtomobil, naložili so te vanj in te odpeljali v neznano smer. In utrujeno je bilo tržaško prebivalstvo po dolgotrajni vojni in izčrpano, ker je bil ta košček sveta izpostavljen morda najbolj divjemu preganjanju, posebno če se spomnimo na krematorij, ki je deloval samo v Trstu. Mesto je bilo tedaj utrujeno in je komaj čakalo kaj novega. Posebno velja to za slovenski del prebivalstva.

To je bil tudi čas, ko ni bilo med nami koristnikov, ki bi iskali, kje se jim bo bolje godilo. Takrat še ni nihče mislil na vključevanje v italijanske skupnosti, politične ali družbene. Takrat še nihče ni poudarjal vzajemnosti dveh tako različnih gledanj.

Zato so tržaški Slovenci sprejeli napoved prve slovenske predstave v našem mestu kot nekaj resnično velikega. Nekaj, kar je moral vsakdo videti in slišati. Zato je bila takrat dvorana Fenice premajhna, da bi sprejela vse gledavce, ki so želeli vanjo. Tedaj se tudi še ni nihče skrival, češ, da ne razume slovensko, nasprotno, vsakdo se je silil, da bi govoril, če je le malo znal.

Simbolično je imela ta predstava naslov HLAPEC JERNEJ IN NJEGOVA PRAVICA. Tu je šla pravda hlapca Jerneja za njegovo večno pravico do lastnega jezika, do lastne besede. V Cankarjevemu Hlapcu Jerneju se sicer bije boj za socialno pravico, zato, da bi lahko živel na posestvu, kjer je delal vse življenje, toda ljudje niso tedaj gledali na to. Šlo je za pravico. In ko se je oglasila ta, toliko časa zatirana in preganjana slovenska beseda z odra, so ljudje dobesečno jokali od veselja. Po tolikih letih zatiranja pod fašizmom, po tolikih prepovedih in kaznih, zdaj slovenska beseda svobodno teče in sega do slehernega srca.

Gledališče je tedaj izbralo Delakovo dramatičnizacijo, ki morda ni najboljša, čeprav so jo marsikje uporabili. Posebno za tendenčne prilike je gotovo zelo primerna. Spomnim se Ju-

sta Košute kot hlapca Jerneja, kako stopa upognjen, vendar odločen, da doseže svojo pravico. In ko je nazadnje ne doseže, zažge dom, ki ga je s svojimi žulji postavil. Konflikt med napisano in nenapisano pravico je gibalo te novele.

Našemu gledališkemu kolektivu je pripadla ta čast, da je posredovalo tedaj odsko govornico našim ljudem. Njim je pripadla tudi vsa tista hvaležnost, ki so jo izkazali tržaški Slovenci za to opravljeno delo. Morda se je v tistih dneh igralski zbor še najbolj priljubil občinstvu.

Gotovo je že ta prva predstava nosila nekaj tendenčnosti na sebi, kasneje je igralo gledališče mnoge zelo posrečene igre, mnoge pa tudi, po našem mnenju, tendenčno političnih. Vendar je bilo gotovo teh drugih manj. Vedno

smo povedali ob takih prilikah, da bo gledališče samo takrat predstavljalo ves narod, kadar ne bo šlo v take poskuse, ampak bo skušalo najti vedno tisto najboljšo in najlepšo pot, ki je vsem ljudem skupna. Tudi na tej poti je toliko konfliktov in dramaturških zapletov, da rastejo iz njih močne drame, ki bodo prepričale vsakega gledavca.

Želimo, da bi ob tridesetletnici tiste prve predstave v svobodi, vsi čutili, da živimo še vedno v svobodi, se pravi, da bi se slovenska beseda nemoteno glasila z odra in da ta svoboda ne bi več nikdar zašla.

J. P.

—o—

V Ljubljani so 3. t.m. slovesno počastili 175. obletnico Prešernovega rojstva s pesniškim večerom v dvorani Slovenske filharmonije, na katerem je imel uvodni govor Josip Vidmar. Sledil je program Prešernovih samospelov, recitacij in nato so brali svoje nove pesmi Matej Bor, Peter Levec, Ciril Zlobec, Kajetan Kovič, Janez Menart, Dane Zajc, Tone Kuntner, Ervin Fritz in Svetlana Makarovič.

Jubilejni esej o Prešernu v »Delu« je napisal Boris Ziherl.

Zadnja številka revije »Trieste«

Ker je bila oktobrska številka revije »Trieste« že v tisku, ko je bil naznanjen italijansko-jugoslovanski sporazum o coni B, ga revija v tej številki ni mogla več komentirati. Temu bo posvečeno nekaj prostora v prihodnji številki, kot najavlja uredništvo na posebnem listku na rumenem papirju, ki je dodan tej številki. Iz kratkega besedila na listku pa je že razvidno, da revija pristaja na ta sporazum oziroma na sodelovanje in na podrobnejše sporazume, ki jih ta sporazum omogoča in ki zoriijo na socialnem, gospodarskem in kulturnem območju med narodi, ki živijo na tem prostoru in imajo v bistvu sorodne interese.

Uvodnik te številke ima naslov »Razmišljanja o Helsinkih«. Napisal ga je Michele Trovato. V njem naglašava avtor med drugim dejstvo, da je Jugoslavija pri pogajanjih o sklicanju konference v Helsinkih podpirala stališče in teze Sovjetske zveze.

Lorenzo Colauti je objavil članek »Prve ugotovitve o po-Suezu iz Trsta«. Podoba, ki jo prikaže, ni rožnata. Veliko stvari ovira poživitev tržaške pomorske trgovine in plovbe zaradi ponovnega odprtja Sueškega prekopa, med

drugim veliko povečanje tarif za plovbo skozi prekop. V primerjavi z letom 1967 so se povečale tarife za 60 do 286 odst. Poleg tega pa ovira tržaški pristan pri izkoriščanju te nove morske bližnjice tudi dejstvo, da so določene za blago, ki se vladji v pristanih zahodne Evrope, npr. v Rotterdamu, in je namenjeno v države onstran Sueškega prekopa, enake tarife kot za tržaški pristan, čeprav je plovba iz zahodnoevropskih pristanov mnogo daljša. Te pristanske tarife, ki škodujejo Trstu, bi bilo treba spremeniti, pravi Lorenzo Colauti.

Franco Richetti razpravlja o odnosih med državo in deželo. Ugotavlja, da je vodila država od vsega začetka do dežele Furlanije - Julijske krajine drugačno politiko kot do drugih dežel s posebnim statutom. Vse do zdaj ji ni dovolila take zakonodajne in upravne avtonomije, kakor jo uživajo druge dežele s posebnim statutom. V nadaljevanju izraža upanje, da bo to tega vendarle prišlo oziroma bi moralo priti.

Ferry Scherl piše o doljnem toku reke Soče, zlasti z ekološkega stališča, in se zavzema za ohranitev tamkajšnje narave. Drugi članki obravnavajo lanski gospodarski položaj v Trstu in deželi, promet v tržaškem pristanu in evropski parlament ter operativno skupnost alpskih dežel.

Del revije obravnava kulturne zadeve. Tako piše Livio Rosignano o tem, kako se postane slikar, Nicola Terracciano razpravlja o miselnosti in izkušnjah tržaškega filozofa in zgodovinarja Antonija v njegovi mladosti in objavljena je tudi neka novela Bruna Sanzina. Na koncu poroča Tito Sangiulio o novih knjigah.

—o—

Kulturno združenje Most iz Trsta prireja v petek 12. decembra v Mali dvorani Kulturnega doma ob 18.30 predavanje o

SREČANJAH Z JOSIPOM VIDMARJEM

Predaval bo Taras Kermauner iz svojega ostrega in kritičnega, a do pomena jubileja osebno v slovenski kulturi nikoli zanikajočega in uničujočega stališča.

Risbe Sebastiana Riccija v Vidmu

V prostorih občinske palače v Vidmu je še do 8. t.m. odprta razstava risb znanega beneškega baročnega slikarja Sebastiana Riccija (r. 1659 v Bellunu, u. 1734 v Benetkah). Razstava sodi v okvir prireditev videmskih Bialov stare umetnosti; ta ustanova je v preteklih letih pripravila tehten prikaz risarskega in slikarskega delovanja G.B. Tiepola, nato beneškega slikarstva 18. stoletja, ki smo ga videli tudi v Gorici. V letih 1975 in 1976 je na vrsti Sebastiano Ricci. Že v letošnjem maju je bilo v Vidmu znanstveno srečanje, ki so se ga udeležili tudi nekateri slovenski umetnostni zgodovinarji, posvečeno pa je bilo umetnosti S.

Riccija. Sedaj je na vrsti razstava risb tega umetnika, ki na enem mestu prikazuje 122 risb, zbranih iz različnih italijanskih in tujih muzejev in galerij. Prihodnje leto pa bo v palači Manin v Passarianu velika razstava slikarskih del S. Riccija.

Videmske razstave v okviru Bialov stare umetnosti se vedno odlikujejo po izčrpanosti in temeljitosti, kar je zasluga predvsem njihovega glavnega pobudnika, direktorja Mestnega muzeja v Vidmu dr. Alda Rizzija. Ob razstavi risb Sebastiana Riccija je izšel dobro dokumentiran in bogato ilustriran katalog z reprodukcijami vseh razstavljenih

Sodobno kmetijstvo

Pašna skupnost na Ligu

II.

Pobudo za pašno skupnost so dali strokovnjaki Kmetijskega zavoda Nova Gorica, kjer so razvili model na osnovi izkušenj v Italiji, kmete pa so spodbudili tako, da so zanje organizirali tri obiske podobnih pašnih skupnosti v Italiji. Ko je ideja dozorela, so organizirali pripravljani sestanek. Za vstop v skupnost se je odločilo enajst kmetov iz naselij Lig, Zapotok in Ukanje. Skupnost so ustanovili pozimi 1. 1972-73. Postavili so si jasen rejski cilj — zreja telet za poznejše intenzivno dopitanje. V ta namen bi izrabili pašnike, na katerih ni mogoče uporabiti sodobne mehanizacije, intenzivno obdelano zemljo pa bi namenili pridelovanju osnovne krme, torej senu za zimsko prehrano živine na pašniku. Na pašniku naj bi torej redili osnovno čredo s primernim številom bikov za naravni pripust in teleta do okroglo 300 kg. teže. Bikci bodo šli nato v prodajo za intenzivno pitanje, s telički pa bodo deloma obnavljali čredo.

Organizacija skupnosti

Pašna skupnost je neke vrste zadruga, katere statut je pomagala pripraviti Za-

Pisma uredništvu:

V pretekli sezoni sem gojil večje število krizantem, v glavnem sorte Conny May rumene barve. Prihodnje leto bi rad povečal število sadik, toda glede na dejstvo, da je tržišče že precej zapolnjeno s krizantemami rumene barve, ki jih bo kmalu začelo zavračati, bi rad zvedel, če je mogoče dobiti sadike tudi v drugih barvah in sicer oker in rdeče. Sam imam nekaj sadik rujave barve, a je nekoliko preveč temna, pa bi zato rad tudi svetlejšo rjavo.

Hvaležen bi Vam bil, če bi mi vedeli svetovati, kje naj si oskrbim ustrezne kataloge takšnih dobaviteljev, ki garantirajo kakovost sadik.

Drugo vprašanje, ki me zanima je polaganje sadik v stalno zemljo. Pri večjem številu sadik se namreč pojavlja problem čiščenja plevela in rahljanja zemlje, posebno ko stebela dosežejo določeno višino in se listi razrastejo v širino. Da bi se izognil zamudnemu čiščenju sem za preizkus sadil približno 100 stebel v zemljo, ki sem jo prekril s črno folijo iz polietilena. Uporabil sem neko pritlikavo vrsto, ki se običajno razcvete zelo kasno. Opazil sem da so se stebela potegnila precej v višino in tudi listi so bili mnogo večji kot pri sadikah, ki sem jih sadil na golo zemljo. Cvet pa se je pojavil z običajno zakasnitvijo. Rad bi vedel, če pri sajenju na črno folijo lahko nastanejo bistvene spremembe kot so pretirana rast v višino in, če se ciklus zorenja spremeni ali ostane enak kot pri sajenju na golo zemljo. V kolikor obstajajo izkušnje s tovrstnim sajenjem krizantem Vam bom hvaležen, če mi lahko posredujete naslove — v kolikor so Vam na razpolago — literature, ki obravnava navedeni predmet.

Za Vaše nasvete se Vam vnaprej zahvaljujem in Vas pozdravljam.

Vrtnar

družna zveza Slovenije. Za večje število članov niso pobudniki pokazali zanimanja, kajti po njihovih izkušnjah je zelo težko uskladiti interese, če je skupina številnejša. Skupnost ima predsednika in blagajnika. O vseh zadevah razpravljajo in odločajo skupno. Osnova za razdelitev delovnih obveznosti, stroškov in dohodkov so deleži, ki jih določajo na osnovi količine osnovne krme (sena), potrebne za zimsko prehrano. Člani imajo lahko tudi več deležev. Pašnik sam meri 280 ha, okrog in okrog ograjen z bodečo žico. Zemlja pašnika je le v manjši meri last članov. Nekaj je družbene zemlje, ki jo imajo brezplačno v uporabi. Ostale površine so vzeli v najem. V najem so vzeli tudi še dodatne površine za osnovno krmo.

Na pašniku imajo skupno gospodarsko poslopje, ki služi kot senik, krmišče in zavetišče za živino. Živina ostaja na paši tudi čez zimo. Podnebje je razmeroma milo, zato je zgradba enostavna; v bistvu je nadstrešnica. Na pašniku so uredili več napajališč, postaviti nameravajo še mostno tehniko za tehtanje krme in živine. Osnovno čredo sestavlja 97 telic rjave pasme in dva plemenska bika pasme aberdeen angus. Čreda je skupna last in je vsa zavarovana. Pašna skupnost ima v solastništvu in souporabi tudi večje število strojev za spravo krme, ki so jih nabavili s finančno pomočjo iz občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva. Tudi sredstva za ureditev pašnika, napajališč in gradnjo poslopja so dobili iz omenjenega sklada za kmetijstvo. Iz istega vira so kupili tudi živino, vendar so ta sredstva kredit, ki ga bo skupnost

morala vrniti skladu v obliki plemenskih telic. Vsa dela pri ureditvi pašnika in gradnje objektov na pašniku so opravili sami člani, ob nekajkratni pomoči sovaščanov.

Organizacija dela in rejski rezultati

Živina na paši ne zahteva vsakdanje oskrbe, tudi zimsko krmljenje je urejeno samopostrežno. Dovoz krme in pokladanje rudninskih snovi so si razdelili člani skupnosti v skladu s posameznim številom deležev, kar velja tudi za občasne preglede črede in naprav na pašniku. Pri večjih delih so dolžni sodelovati vsi člani. Pridelovanje krme pa je po pogodbi (skupnost ni prava zadruga) zadeva vsakega člana, vendar člani tesno sodelujejo tudi pri spravi krme. Finančnega učinka pašne skupnosti za sedaj še ni, razen hlevskega gnolja, ki ga prodajajo briškim vinogradnikom. Letos maja se je končalo komaj drugo leto zreje plemenskih telic na pašniku. Prirastek je za sedaj manjši od pričakovanega, Vzrok je pomanjkanje pašne. Letos so zato pašnik razširili za 50 ha. Nizek prirastek gre tudi na račun velikih razlik v priraščanju med posameznimi živalmi. Izboljšave pričakujejo v drugi generaciji telic, ki bodo prilagojene pašni reji. Vsekakor so strokovnjaki mnenja, da je takšen način reje v povprečju cenejši kot reja plemenske živine v zaprtih hlevih pa tudi rentabilna. Največji strošek predstavljata nakup telet in krma, delo je minimalen strošek. Potrebno je torej doseči popolno samooskrbo za osnovno krmo, doslej so morali seno dokupovati.

Pomembno je predvsem, če skušamo izraziti sklepno misel, da je pašna skupnost na Ligu prava pridelovalna skupnost kmetov brez lastništva nad zemljo in pridelovalnimi sredstvi, ki pa kljub temu ohranjajo dokajšno mero gospodarske samostojnosti in pobude.

Slovenski škofje in škofije

(Nadaljevanje s 3. strani)

ugovor: v primeru Istre (Koprsko) in Primorske (Goriška) gre za dvoje življenjsko-kulturnih območij in dvoje zgodovinskih tradicij, ki sta oblikovali in še oblikujeta ljudi v drugačne osebnosti. In tretjič: slovensko občestvo si že dogo prizadeva, da bi imelo več škofov. Prav sedaj je priložnost za to.

Veliko večji smisel bi torej imela še posebna škofija v Novi Gorici, medtem ko bi se jugoslovanski del tržaške in reške škofije verjetno priključil že obstoječi škofiji v Kopru.

Glede nazivov cerkvene pokrajine, danes ljubljanske, že sedaj vlada nejasnost. Ali gre za »prvo« slovensko metropolijo ali ne? Prva bi bila najbrž Metodova panonsko-moravska, ki se kasneje omenja kot panonska (torej slovenska) in potem le še kot moravska. Druga bi bila verjetno goriška, ki je ob svojem nastanku obsegala vse slovensko ozemlje do Drave (1751) z izjemo mesta Ljubljane in Gornjega Grada.

Sedanja ljubljanska cerkvena pokrajina bi utegnila biti tretja. Če bi ji pa dali ime »slovenska«, bi po goli besedi lahko bila prva. Te navade v Vatikanu doslej niso

imeli, da bi škofije ali pokrajine imenovali najprej po nacionalnosti. Seveda pa se z razlašcanjem ljubljanske cerkvene pokrajine kot prve slovenske omalovažuje slovenska zgodovina, čeprav bi se s tem povzdigovala Ljubljana, današnje slovensko središče.

Zadeva slovenskih škofij in slovenske cerkvene pokrajine pa seveda še ni celoten problem slovenskega dušnega postitstva. Razmišljati je treba tudi o tem, da se ustanovi samostojna slovenska škofovska konferenca, kar bi bilo v skladu s sedanjo državno opredelitvijo jugoslovanskih republik po samoupravnih načelih. In ne nazadnje tudi o dušnopastirskih vprašanjih slovenskega zamejstva. Zdi se, da je že nujno, da bi slovenski škofje imeli redni stik s škofi v zamejstvu oziroma narobe. Slovenski verniki potrebujejo svojo Cerkev ne le v Gorici, ampak tudi v Trstu in Celovcu (tu so jo nekoč že imeli). Zakaj taka vnema, samo kadar gre za oddaljene misijone, medtem ko bi bilo tukaj med nami potrebno samo nekaj dobre volje za umevanje in reševanje vprašanj, ki se nas neposredno tičejo, pa je pogosto primanjkuje.

Opazovalec

Dekle z zaprtimi očmi

47

Napisal Pierre L'Ermite

Prevedel Lovro Sušnik

Nemogoče! Nezaslišano! Pošastno! Nadarjeni, močni in navdušeni šahisti so ne samo priznali, da ne poznajo Saavedrove nesmrtnosti študije. Strahovita vrzel, ki je s tem zazijala iz njihove šahovske izobrazbe, nam kar sama potiska peró v roke. Če pa ta prekrasna umetnica pusti koga hladnega, mu ne moremo kot resno svetovati: »Zamenjaj šah z drugim hobijem, po možnosti čim manj duhovnim in intelektualnim! Mogoče pa bi se poskusil v kakšni zvrsti moderne poezije?«

Postavimo na desko začetno pozicijo:

Beli: Kb6, c6

Črni: Ka1, Td5

Pod njo stoji: Beli na potezi zmaga.

In že nas obide prvi dvom: štiri figure na deski! Iz tega ne bo nič posebnega! In prvo presenečenje: beli kmet da zmaga proti črni trdnjavi?

Poglejmo kako!

Za prvo potezo nima beli izbire. Če premakne kralja postavi črni trdnjavo za kmeta in remi je zagotovljen. Obtoženi:

1. c7

Grožnje s promocijo ne more črni odvrtni ne s tem, da postavi trdnjavo na osmo vrsto, ne za kmeta. Zato:

1. .. Td6+

Spet nima beli izbire. Na 2. Kb7 sledi 2. .. Td7 in 3. .. Tc7: Na 2. Ka7 (ali Ka5) sledi 2. .. Tc6. Na 2. Kc5 pa sledi 2. .. Td1 in 3. .. Tc1. Zato:

2. Kb5

Tudi črni nima izbire:

2. .. Td5+

Če noče remija s ponavljanjem potez, mora beli igrati:

3. Kb4

nakar seveda sledi:

3. .. Td4+

Sedaj beli že sme priti na c-linijo:

4. Kc3

Edini možni poskus črnega je sedaj

4. .. Td1

Ker grozi 5. .. Tc1+, mora beli igrati

5. Kc2

Tako je beli kralj s svojim potepanjem odrezal črno trdnjavo od c-linije. Zadeva se zdi končana. Kje pa!

5. .. Td4!

Če sedaj 6. c8-D, sledi 6. .. Tc4+!, 7. Dc4: pat! Če pa 6. Kc3, sledi ponavljanje potez: 6. .. Td1 itd. Kaj potem? Ali ni beli je izstrelil vseh svojih nabojev? Trenutek! Namesto v damo promovira beli kmeta v lažjo figuro, lovca, skakača, trdnjavo. Prva dva lahko odpišemo: kako naj lovec ali skakač zmaga proti trdnjavi?

6. c8-T!!

Grozi 7. Ta8 mat. Zato je odgovor črnega izsiljen:

6. .. Ta4

Sedaj pa beli zmaga s

7. Kb3!!

Če hoče črni rešiti trdnjavo, dobi mat na c1. Če se reši mata (s 7. .. Kb1), izgubi trdnjavo in s tem partijo.

Zadnji občutek? Strmenje na navidez protislovnim oddaljevanjem belega kralja od kmeta. Nad tem, da ne sme beli — zaradi pata — promovirati kmeta v damo in s tem prekucniti ravnotežja, ampak da ga sme le izenačiti.

Ni bil glasbenik in vendar je bil občutil minulo nedeljo, kaj je skrivalo igranje mladenke, zalotene pri klavirju... In spomnil se je na ta ali oni pogovor, ko so nenadni bliski razsvetlili skrivnost cele preteklosti.

Tako sta stopala tistega večera drug poleg drugega... Marija pazeča na školjke..., Ludvik na Marijo.

Srečala ju je nekoliko zbegana angleška družina. Tisti, ki je bil po izgledu oče, je vprašal po angleško, kje je vila »Victor Hugo«. Ludvik Hughe je napravil izmikajočo kretnjo, češ da ne razume. Marija Durand je oklevala, ... a ker je bilo pojasnilo lahko, je odgovorila v nekaj hitrih besedah...

Angleži so imeli Ludvika in Marijo za mlad zakonski par in so se jima toplo zahvalili kot gospodu in gospe.

Ludvik Hughe je bil očitno prijetno prizadet:

»Gospod in gospa... To je čisto ljubko... Torej vi govorite tudi angleško...?«

»Oh, veste... posli znajo danes po malem vse jezike.«

»Se razume — za vas ni nič pomembno. Vi ste odlični kot kaka gospodična iz visoke družbe... Znete celo vrsto stvari... Čudovito igrate na klavir... Pojete... Govorite angleško... Ste mili..., pobožni..., rahločutni... Ampak vse to za vas ni nič...«

»Sem le uboga Marija Durand, ki vas prosi dovoljenje, da vas lahko pusti samega in gre pripraviti mizo...«

»Vedno isti konec: ne sprejem!...«

Ludvik Hughe gleda na mladenko z očmi, ki ne skrivajo več ljubezni.

»Veste, Marija, da mi vsak dan storite kaj dobrega?«

»Trudim se, da bi kar najbolje vršila svojo službo.«

»Nikar se spet ne izmikajte! Ne gre za vašo službo, temveč za vaš zgleđ. Če je kaka duša visoka, dviga vse okoli sebe... Marija, vaša duša je visoka!...«

»Gospod Ludvik, rada bi odšla!...«

»Ste morda malo manj nesrečni pri nas?«

»Saj se ne pritožujem.«

»Vi se ne boste nikoli pritoževali.«

»Gospod Ludvik, Melanija bo huda!«

»Ko bi vedeli, kako malo se menim za to!... Navsezadnje pa, če se bojite, vas pustim oditi... Na hitro svidenje, Marija! No...«

recite mi: na svidenje... Nate roko... To pač ni nič hudega!... In v navzočnosti neba in zemlje!...«

Melanija bo huda!... Kako zelo se Marija moti. Ta večer Melanija poskakuje od veselja! Ko se je vrnil Celestin z železniške postaje s praznim avtom, ga je kuharica, kot vedno na preži, vprašala, kaj je naredil s svojim »opičkom«, kot se je po domače izražala. Celestin je odgovoril, da je »opiček«, ko sta se pripeljala na obrežje, naenkrat pokazal silno željo, da bi se pred večerjo še nadihal svežega zraka... To ga je prijelo kar tako nenadno. In tako se je voz prazen vrnil v vilo.

»No, jaz sem se nečesa domislila!... Kje pa je hišna?...«

V nekaj trenutkih je preletela Melanija vso vilo in ugotovila odsotnost Marije.

(Dalje)

—o—

PROTESTNA MANIFESTACIJA ŠOLNIKOV IN DIJAKOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Škrj ter predsednika zavodnih svetov Račetova in Škamperle, je izročila funkcionarju predsedstva zahteve šolnikov, dijakov in staršev v zvezi s porazdelitvijo deželnega ozemlja na šolske okraje. Delegacija je nato sprejel predsednik deželnega sveta Pittoni, kateremu so člani odposlanstva podrobneje obrazložili svoje zahteve. Predsednik Pittoni je obljubil svoje zanimanje, hkrati pa opozoril, da bodo pri reševanju celotne zadeve imele važno vlogo zlasti občinske uprave slovenskih ali narodno mešanih občin. Opozoril je tudi na stališče komunistične partije, ki se ne strinja z ustanovitvijo samostojnega slovenskega šolskega okraja.

Dijaki in šolniki so nato šli v sprevedu do prefekturne palače, kjer je odposlanstvo izročilo posebno resolucijo šefu kabineta vladnega komisarja dr. Ruggeru, ki je zagotovil, da bo takoj izročil vladnemu komisarju dr. Molinariju. Profesor Škrj je demonstrantom kratko poročal o poteku razgovorov s predstavniki oblasti in se dijakom ter šolnikom zahvalil za sodelovanje na protestni manifestaciji.

pohišstvo

KOZMAN

VABIMO cenjene odjemalce naš obiščejo **NOVO TRGOVINO S POHIŠTVOM** v Ulici Castaldi 3 v Trstu - Tel. 762966 (pri Trgu Garibaldi).

OGLEDALI si bodo med drugim edino razstavo na Tržaškem vseh vrst izdelkov z n a n e TOVARNE MEBLO (kmečke dnevne sobe, skrinje, kmečki koti itd.) in velik izbor kuhin! Podjetja CUMINI.